

Delrapport 2
2017
Kunskapsuppdraget
Förskolan Lyckebo
i centrala Krokoms

Camilla Backman, förskolechef

Vi gör plats för växtkraft

Förord

Till delrapport 2 har det tillkommit två rubriker under året. Hösten 2016 beslutades det av verksamhetscheferna att vi förskolechefer med våra medarbetare skulle fokusera på tre områden och sätta prioriterade mål under dessa rubriker under 2016/2017 för att sen kunna följa upp och utvärdera, se resultat och göra analyser.

Tillkommit i delrapport 2 förutom *Utveckling och lärande* har *Hem och förskola* samt *Övergång och samverkan*. Under dessa två rubriker har området i centrala Krokomb haft gemensamma mål som prioriterats.

Varje enskild enhet har utifrån de förbättringsområden som framkom i föregående års kvalitetsrapport under *Normer och värden, Barns inflytande och Utveckling och lärande*, och de behov av fortsatta åtgärder som identifierats under 2016 års utvärdering under maj/juni, utformat prioriterade mål för verksamheten inom dessa tre områden.

Den samverkan som succesivt ökar mellan förskolorna i centrala Krokomb kan på sikt, förhoppningsvis, leda till gemensamma prioriterade mål, för hela området, inom alla områden i läroplanen.

Närheten mellan enheterna gör området unikt och enheterna skulle med fördel kunna slå samman till en eller två större enheter.

Ambitionsnivån bland pedagogerna är hög, men verklighetens förutsättningar gör inte alltid arbetsinsatsen möjlig på ett önskvärt sätt, utan skapar motstånd i det korstryck som vardagligen råder.

Min roll som förskolechef är dels att skapa så goda förutsättningar som möjligt för pedagogerna att kunna bedriva den verksamhet de önskar, behöver och ska, men också kan, och samtidigt vägleda pedagogerna och tydliggöra helhetsbilden utifrån perspektivpluralism och vara en pedagogisk ledare som underlättar graden av korstryck genom samverkan på hög nivå.

Pedagogerna på förskolan har en pressad arbetssituation för att klara det statliga och det kommunala uppdraget, i bristen på utbildad personal och svårighet att få ut reflektionstid.

Förskolans verksamhet påverkas av samhällets förändring och för mig som förskolechef är det viktigt att vi alla som är verksamma i förskolan ständigt utmanar vår syn på vad förskola är, vad den kan bli och vad den bör vara.

Förskolan ska kunna stå för likvärdighet och demokrati och vara barnens arena, därför är det vår skyldighet att göra plats för växtkraft och verkligen leva upp till kommunens vision.

För mig blir utmaningen att skapa de förutsättningar som krävs för att pedagogerna ska kunna utföra sitt uppdrag, det innefattar att få möjlighet att utvecklas genom att ständigt få reflektera över arbetsprocesser, och verksamhetens innehåll.

Det systematiska kvalitetsarbetet har stor betydelse för att medvetandegöra, kvalitetssäkra och utveckla verksamheten och blir underlag för strategiska val.

Förskolan är grunden till det livslånga lärandet, barnen är vår framtid!

Innehåll

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Syfte.....	1
1.3	Dokumentation	1
1.4	Analysunderlag.....	2
2	Kunskapsuppdraget.....	3
2.1	Utveckling och lärande	3
1.1.	Förskola och hem.....	4
2.2	Övergång och samverkan	6
3	Slutsatser	8
4	Källhänvisning.....	9

1 Inledning

Denna kvalitetsrapport ska ge en bild över det systematiska kvalitetsarbete vad gäller målarbete och utvecklingsarbete som bedrivs inom förskolan Lyckebo. Kvalitetsrapporten ska spegla det som skett i verksamheterna under läsåret 2016-17.

1.1 Bakgrund

Utveckling handlar om en strävan att systematiskt förbättra sin verksamhet. Skolornas kvalitetsrapport ska vara ett stöd för utveckling av verksamheten. För att nå dit är det viktigt att följa upp verksamheten genom att utgå från föregående års kvalitetsrapport och analysera de resultat som presterats. Genom målarbete kan avgränsningar och uppföljningar göras för att på ett mer strukturerat och likvärdigt sätt följa upp olika verksamheter.

Varje huvudman, rektor och förskolechef har utifrån skollagen (2010:800) ett ansvar att systematiskt planera, följa upp och analysera resultaten i förhållande till nationella mål, krav och riktlinjer.

Definition av kvalitet

Hur väl verksamheten:

- uppfyller nationella mål
- svarar mot nationella krav och riktlinjer
- uppfyller andra uppsatta mål, krav och riktlinjer, förenliga med de nationella
- kännetecknas av en strävan till förnyelse och ständiga förbättringar utifrån rådande förutsättningar (Skolverket, BRUK)

1.2 Syfte

Syftet med kvalitetsrapporten är att den ska vara ett underlag för insatser så att verksamheten kan utvecklas och nå uppsatta mål och resultat.

1.3 Dokumentation

Dokumentationen sker på olika sätt:

- För utvecklingsarbeten används barn- och utbildningsförvaltningens mallar för dokumentation
- Förskolans undervisning dokumenteras i pedagogiska planeringar och pedagogisk dokumentation vilket samlas i varje förskolas mappstruktur i Filr. Dokumentationen kan ske i skrift, med en bild, en filmsnutt eller på annat sätt. Förskolan dokumenterar även det enskilda barnets utveckling och lärande kopplat till läroplanens olika målområden.
- Det främjande och förebyggande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling dokumenteras enligt mallen för Plan mot diskriminering och kränkande behandling (PDK).

1.4 Analysunderlag

BRUK

Samtal med vårdnadshavare

Diskussionsfrågor på föräldramöte

Observationer

Barnintervjuer

Pedagogiska planeringar

Pedagogisk dokumentation

Månadsbrev

Portfolio

Utvecklingssamtal

2 Kunskapsuppdraget

2.1 Utveckling och lärande

Prioriterat mål/mål utifrån föregående års analys

”Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. För att utvärdera förskolans kvalitet och skapa goda villkor för lärande behöver barns utveckling och lärande följas, dokumenteras och analyseras. För att stödja och utmana barn i deras lärande behövs kunskap om varje barns erfarenheter, kunnande och delaktighet samt inflytande över och intresse för de olika målområdena”. (s. 14 Lpfö 98, rev. 16)

- Barnen har goda villkor för utveckling och lärande

Målet är uppnått när:

- Varje barn på Lyckebo har en påbörjad portfolio där utveckling av barnens förmågor dokumenterats
- Pedagogerna stödjer och utmanar barnen i deras lärande

Dokumentationen på Lyckebo förskola har tidigare inte gett en nog tydlig bild av utveckling och lärande i verksamheten. Detta har bekräftats av BRUK-enkäten.

Metoder för pedagogisk dokumentation på förskolan som visar på de individuella barnens utveckling och lärande behövde utformas. Den individuella dokumentationen behövde tydligare visa på barnens lärande och göras mer systematisk. Dokumentationen behövde även visa hur undervisningen motsvarat de olika målen i läroplanen på ett tydligare sätt.

Det prioriterade målet har under läsåret därmed varit att synliggöra barnens utveckling och lärande och systematiskt dokumentera utveckling av varje barns förmågor genom att varje barn skall ha en påbörjad digital portfolio.

Resultat/vad har vi uppnått

Mallen för digital portfolio som tagits fram på förskolan Regnbågen har anpassats för verksamheten på förskolan Lyckebo och varje barn har fått en egen portfolio. Portfolion innehåller delarna ”Här är jag”, ”Min familj”, ”Normer och värden”, ”Utveckling och lärande”, ”Barns inflytande” samt en beskrivning av förskolan. Aktiviteter har dokumenterats i ord och bild under respektive område. Under arbetet med portfolion har innehåll och utformning på inläggen diskuterats och utvecklats i arbetslaget. För att göra portfolion tillgänglig för barnen har inläggen även skrivits ut, laminrats och satts in i barnens befintliga fysiska pärm. Den digitala portfolion har varit en viktig del av utvecklingssamtalen under våren.

Analys av resultatet

Arbetet med portfolion har lett till värdefulla diskussioner om förskolans verksamhet och måluppfyllelse samt barnens individuella utveckling och lärande. Portfolion har fungerat som ett värdefullt verktyg för kvalitetsutveckling av förskolan. Då tiden för både pedagogiska diskussioner i arbetslaget och

planeringstid för egen reflektion och för att få förtrogenhet med verktyget är oerhört knapp har dock inte alla i arbetslaget haft möjlighet att lära sig arbeta med portfolion.

Förväntad effekt för barn och elever

- Ja

Fortsatta åtgärder och förbättringsområden

Alla i arbetslaget måste bli väl insatta i syftet med portfolion och tid avsättas för att alla skall kunna lära sig dokumentera med hjälp av digital portfolio. Med hjälp av portfolion blir det tydligt vilka delar av läroplanen som det måste arbetas mer med och redan nu är det synligt att bland annat "Barns inflytande" är ett sådant område. Arbetet med "Normer och värden" sker dagligen, men detta arbete bör synliggöras tydligare i dokumentationen.

Under arbetet med det nya utvecklingssamtalsmaterialet har det blivit uppenbart att mer tid måste läggas på att observera och dokumentera barnens samspel och förmågor samt hur arbetet med att stimulera dessa sker.

Alla dessa åtgärder kräver tid att genomföras och det finns en stark oro för att tid för att stötta och dokumentera varje barns lärande individuellt även fortsättningsvis kommer att vara alldeles för knapp.

1.1. Förskola och hem

Prioriterat mål/mål utifrån föregående års analys

"Vårdnadshavare har ansvaret för sina barns fostran och utveckling. Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Att förskolan är tydlig i fråga om mål och innehåll är därför en förutsättning för barnens och föräldrarnas möjligheter till inflytande."
(s. 13 Lpfö 98, rev. 16)

Prioriterat mål/mål utifrån föregående års analys

- Förskolans uppdrag och verksamhetens måluppfyllelse är synliggjord för vårdnadshavare.

Målet är uppnått när:

- Barnens portfolio används vid utvecklingssamtal
- Vårdnadshavare får månadsbrev med information om verksamheten.

- Pedagogerna får möjlighet till fyra planeringsdagar varje år.
- Förskolans prioriterade mål är synliga
- Mål och syfte med förskolans aktiviteter är synliga

Resultat/vad har vi uppnått

De befintliga veckobreven har utökats med information om lärandemålen i aktiviteter.

Läroplansmål har sammanställts för olika aktiviteter med exempel på vilka mål man kan arbeta mot i ateljén, när man spelar spel eller i matsituationen och så vidare. Dessa listor har satts upp i anslutning till aktiviteterna.

Den digitala portfolion har använts i utvecklingssamtalen och på ett tydligt sätt pekat på lärandemål i aktiviteter och det individuella barnets utveckling. Vårdnadshavarna har uttryckt stor uppskattning över både innehåll och form på portfolion och har uppgett att den pedagogiska verksamheten på förskolan därmed blivit tydligare.

Analys av resultatet

Portfolio har visat sig vara ett bra verktyg för att tydliggöra barnens utveckling och lärande. Att dokumentera på individnivå kräver dock mycket tid vilket gjort att varje barn inte hunnit få så många inlägg i sin portfolio ännu.

Det systematiska kvalitetsarbetet underlättas när det finns ett färdigt material för dokumentation och när pedagogerna behärskar de olika system som krävs exempelvis hantering för lagring och överföring.

För att få till ett effektivt flyt behöver pedagogerna kunna hantera de digitala verktyg som finns och de system som används.

Det behöver också finnas fungerande rutiner och tid för reflektion.

En fördel är också om systemen inte byts ut för att pedagogerna ska hinna få till det fullt ut.

Förväntad effekt för barn och elever

- ◆ Delvis

Fortsatta åtgärder och förbättringsområden

Arbetet med att tydliggöra förskolans uppdrag och verksamheten som bedrivs här för föräldrarna bör fortsätta och utvecklas vidare.

2.2 Övergång och samverkan

”Förskolan ska sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Samarbetet ska utgå från de nationella och lokala mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet. När barnets övergång till de nya verksamheterna närmar sig har förskolan den särskilda uppgiften att finna former för att avrunda och avsluta förskoleperioden. Vid övergången till nya verksamheter ska särskild uppmärksamhet ägnas till de barn som behöver särskilt stöd ” (s. 14 Lpfö 98, rev. 16)

Prioriterat mål/mål utifrån föregående års analys

- Övergång till förskoleklass och fritidshem sker systematiskt under hela sista året på förskolan.

Målet är uppnått när:

- Alla barn som går sitt sista år på förskolan har deltagit under årets gemensamma överskolningsträffar tillsammans med hälsoinspiratorerna från varje enhet.
- Inplanerade överskolningstillfällen med besök i förskoleklass och på fritidshem för barn och föräldrar har genomförts.

Resultat/vad har vi uppnått

En pedagog från varje förskola är Hälsoinspiratör och har tillsammans med förskolechef planerat upp det hälsofrämjande arbetet i området. Arbetssättet med ökad rörelse i personalgruppen har även genomsyrat barnens verksamhet extra tydligt under barnens sista år på förskolan inför övergång till förskoleklass och fritidshem.

Arbetet med att låta de barn som ska börja förskoleklass få träffas och ha idrott tillsammans en gång i veckan har medfört att barnen lärt känna varandra och skapat trygghet redan innan övergången.

Barnen har varit delaktiga vid planering av de gemensamma idrottstillfällena.

Den satsning på det hälsofrämjande arbetet som görs i området har resulterat i ökat samarbete mellan enheterna, ökad gemenskap.

Ingen av pedagogerna i området är långtidssjukskriven.

Analys av resultatet

För att få god kvalitet på barnnivå underlättar det om det lagts en bra grund bland pedagogerna först och att det finns en röd tråd, att hålla fast vid hela vägen, där barnen är i fokus.

Trygga pedagoger som är förtrogna med läroplanens innehåll och varandra, i ett klimat med arbetsglädje där det är tillåtet att misslyckas, skapar goda

förutsättningar för att lyckas bedriva en verksamhet som ger barnen ett bra innehåll och en god kvalitet.

Förväntad effekt för barn och elever

- Ja

Fortsatta åtgärder och förbättringsområden

En noggrannare planering för övergång tillsammans med fritidshemmet.

Bjuda in de barn som börjat förskoleklass till ett återbesök under höstterminen.

3 Slutsatser

Det finns flera områden där verksamheten på förskolan Lyckebo behöver utvecklas. Reflektion över den pedagogiska verksamheten både i arbetslaget och individuellt är nödvändigt för att förbättra måluppfyllelsen, men också väldigt svårt att få till i en slimmad verksamhet där omsorg och tillsyn kräver större delen av personalens tid.

Arbetet med den individuella digitala portfolion har gjort det extra tydligt att det är mycket svårt att leva upp till läroplanens intentioner om ett individuellt lärande inom läroplanens alla områden och dokumentation av varje barns utveckling och lärande med de personalresurser som finns i förskolan idag. Säkerhet och omsorgsbehov prioriteras före den pedagogiska utvecklingen av verksamheten.

Planeringstid blir ofta avbruten för att barngruppen kräver det, för att det inte finns vikarier, eller för att det inte finns vikarier som kan ta ordinarie personals roll.

Svårighet att få ut planeringstid är ständigt återkommande. Utveckling av verksamheten och reflektion hinns med i för låg utsträckning.

Förskolan ska lägga grunden för det livslånga lärandet, men förutsättningarna är knappa.

Samarbetet ökar mellan enheterna i området vilket ger positiva effekter för både barn och vårdnadshavare, men också ekonomiskt genom kollegialt lärande och samordning. Detta kan utvecklas vidare.

Övergången från förskola till förskoleklass håller hög kvalitet och måste fortsätta att utvecklas vidare.

4 Källhänvisning